

Øksnes kommune

Arbeids- og sosialdepartementet
Vedlegg
S.nr. 200400403 - 176
Arkiv: 024 -
Saksmappe: 04/01535-2
Saksbehandler: Ole-Martin Karlsen
Dato: 28.10.2004

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
187/04	Formannskapet	04.11.04

Høring av NOU 2004:13: En ny arbeids- og velferdsforvaltning - Om samordning av Aetats, trygdeetatens og sosialtjenestens oppgaver.

Dokumenter i saken:

- I NOU 2004:13
- 2 Politisk info nr. 7 – KS (trykkes)
- S Høring av NOU 2004:13: En ny arbeids- og velferdsforvaltning - Om samordning av Aetats, trygdeetatens og sosialtjenestens oppgaver.

Saksopplysninger:

Ved kongelig resolusjon 15. august 2003 nedsatte regjeringen Bondevik II et utvalg til å utrede ulike organisasjonsmodeller for samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten. Utvalget la fram sin utredning, NOU 2004:13 En ny arbeids- og velferdsforvaltning 29. juni i år. Utvalgets vurderinger og tilrådinger er oppsummert i kapittel 10 i utredningen.

Høringsinstansene bes om å komme med merknader til utvalgets vurderinger og forslag. Det er ønskelig å få høringsinstansenes vurderinger av samtlige modeller som utvalget drøfter, herunder synspunkter på:

- hva som kan være hensiktsmessig ansvarsfordeling mellom stat og kommune innenfor de ulike modeller.
- Målene for og organiseringen av førstelinjetjenesten.

Regjeringen tar sikte på å legge fram melding basert på Pensjonskommisjonens rapport, NOU 2004: 1 Modernisert folketrygd – bærekraftig pensjon for framtida, for Stortinget slik at den kan behandles i vårsesjonen 2005. Høringsinstansene bes også om i vurderingen av de ulike organisasjonsløsningene som utvalget har drøftet, å ta høyde for at det samtidig skal gjennomføres en omfattende pensjonsreform.

Vurdering:

Utvalgets utredning er tung og omfattende. Det vil føre for langt å komme inn på enkeltheten. Jeg vil derfor konsentrere meg om hovedlinjene.

Utvalget foreslår en todelt "statlig" organisasjonsmodell med en statlig etat for inntekt og arbeid og en "statlig" pensjonsetat. Samtidig foreslås innført en statlig arbeidssøkerstønad for sosialhjelpsmottakere som er "reelle" arbeidssøkere. Utvalget er ikke tydelig på om dette innebærer en oppgaveoverføring fra kommunene til stat. Dersom en slik arbeidssøkerstønad antas å omfatte om lag halvparten av dagens sosialhjelpsmottakere, vil den koste

milliardbeløp og utvilsomt aktualisere spørsmålet om et uttrekk i kommuneøkonomiopplegget.

Stortingsflertallet har gjentatte ganger bedt Regjeringen om en utredning av en felles etat for arbeidsmarked, trygd- og sosialtjenester. Ratsøutvalgets forslag om et tredelt ansvar gir en svekket rolle for kommunene som samordnere og lokale pådrivere for ulike innsatser for arbeidslinja.

Øksnes Kommune har ved tidligere anledninger tatt til orde for å få etablert et SATS-prosjekt (samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialkontoret) i Kommunen. Bakgrunnen for dette er å gi et godt (bedret) tilbud til brukerne av disse tjenestene. Med Øksnes Kommunes organisering med et godt utbygd og fungerende Kommunetorg (servicetorg), ligger forholdene godt til rette i Øksnes.

Rådmannen gir sin tilslutning til KS sine vurderinger og synspunkter i forhold til NOU 2004: 13. Målet må være en aktiv velferdspolitik som får mennesker over i arbeid og aktivitet og bort fra passive søknader. Hjørnesteinen i velferdspolitikken – arbeidslinja – har ikke blitt realisert til tross for bred tverrpolitisk enighet. Samtidig har veksten i antall uføretrygdete vært sterk. I en tid der pensjonsytelsen står høyest på den politiske dagsorden, overstiger søknader til mennesker i arbeidsfør alder stønadene til alderspensjonistene.

På denne bakgrunn er det at kommunelinja bør foretrekkes, ikke minst ut fra et nærhetsprinsipp.

Forslag til vedtak:

Øksnes Formannskap vil understreke viktigheten av at samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten blir et aktivt velferdspolitisk mål for realisering av arbeidslinja. For å nå dette målet, må kommunemodellen legges til grunn for samordningen.

Øksnes Formannskap vil begrunne valget av kommunemodellen på følgende måte:

Arbeidslinjas mål er blitt formulert sentralt – men de må realiseres lokalt. For å få den nødvendige gjennomføringskapasitet på dette, er en vanlig oppgavedeling at kommunene får ansvar for å samordne og iverksette innenfor rammen av en overordnet nasjonal styring. Det er fire perspektiver som taler for kommunemodellen:

- Demokratiperspektivet.

Det er tverrpolitisk enighet om arbeidslinja. Kombineres dette med et kommunalt velferdsansvar, kan det gi økt legitimitet i befolkningen og en lokal mobilisering for å realisere politikken.

- Samordningsperspektivet.

Kommunene er lokale samordningsorgan som har særlig gode forutsetninger for å styre omstillingsprosessen i velferdsforvaltningen. Kommunemodellen vil skape reelle velferdskommuner som får et helhetlig ansvar – fra forebygging via velferdsforvaltning til lokal næringsutvikling. For realisering av arbeidslinja er helhet og samordning en nødvendig forutsetning, som verken trygdekontoret eller arbeidskontoret har.

- Økonomiperspektivet.

Får kommunene et større ansvar, er det nærliggende å anta at det blir et større trykk for å bremse veksten i antall trygdede gjennom effektiv bistand som i stedet tilpasser virkemidlene, mobiliserer ressurser i lokalsamfunnet og dermed får flere i arbeid.

- Brukerperspektivet.

Brukerperspektivet handler dypest sett om hjelp til selvhjelp. Frikommuneforsøket i Grimstad med kommunemodellen utviklet en brukerorientert forvaltning som effektivt brøt klientkarrierer og viste positive resultater i å få folk fra stønader og i arbeid.

Behandling i Formannskapet - 04.11.2004:

Innstillingen vedtas – enst.

Vedtak i Formannskapet - 04.11.2004:

Øksnes Formannskap vil understreke viktigheten av at samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten blir et aktivt velferdspolitisk mål for realisering av arbeidslinja. For å nå dette målet, må kommunemodellen legges til grunn for samordningen.

Øksnes Formannskap vil begrunne valget av kommunemodellen på følgende måte:

Arbeidslinjas mål er blitt formulert sentralt – men de må realiseres lokalt. For å få den nødvendige gjennomføringskapasitet på dette, er en vanlig oppgavedeling at kommunene får ansvar for å samordne og iverksette innenfor rammen av en overordnet nasjonal styring. Det er fire perspektiver som taler for kommunemodellen:

- Demokratiperspektivet.

Det er tverrpolitisk enighet om arbeidslinja. Kombineres dette med et kommunalt velferdsansvar, kan det gi økt legitimitet i befolkningen og en lokal mobilisering for å realisere politikken.

- Samordningsperspektivet.

Kommunene er lokale samordningsorgan som har særlig gode forutsetninger for å styre omstillingsprosessen i velferdsforvaltningen. Kommunemodellen vil skape reelle velferdskommuner som får et helhetlig ansvar – fra forebygging via velferdsforvaltning til lokal næringsutvikling. For realisering av arbeidslinja er helhet og samordning en nødvendig forutsetning, som verken trygdekontoret eller arbeidskontoret har.

- Økonomiperspektivet.

Får kommunene et større ansvar, er det nærliggende å anta at det blir et større trykk for å bremse veksten i antall trygdede gjennom effektiv bistand som i stedet tilpasser virkemidlene, mobiliserer ressurser i lokalsamfunnet og dermed får flere i arbeid.

- Brukerperspektivet.

Brukerperspektivet handler dypest sett om hjelp til selvhjelp. Frikommuneforsøket i Grimstad med kommunemodellen utviklet en brukerorientert forvaltning som effektivt brøt klientkarrierer og viste positive resultater i å få folk fra stønader og i arbeid.